

Bruselj, 13. april 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0231(COD)

14281/1/20
REV 1 ADD 1

COMPET 658	SAN 497
MI 594	DENLEG 92
IND 286	PHYTOSAN 38
CONSUM 227	SEMENCES 23
JUSTCIV 158	STATIS 66
AGRI 491	ECOFIN 1209
AGRIFIN 133	CADREFIN 485
VETER 63	CODEC 1398
AGRILEG 178	PARLNAT 152

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi za sprejetje UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, sektor rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko (program za enotni trg) ter razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014 in (EU) št. 652/2014

- utemeljitev Sveta
- Svet sprejel 13. aprila 2021

I. UVOD

1. Komisija je 7. junija 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za enotni trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, in evropsko statistiko ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014, (EU) št. 258/2014, (EU) št. 652/2014 in (EU) 2017/826¹ (v nadaljnjem besedilu: Program).
2. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 17. oktobra 2018², Odbor regij pa 5. decembra 2018 na plenarnem zasedanju³.
3. Svet za konkurenčnost je na seji 29. novembra 2018 sprejel delni splošni pristop glede predloga⁴, ki pa ni vključeval nekaterih elementov, zlasti določb s proračunskimi posledicami ali horizontalnih določb oziroma določb v zvezi z razpravami, ki so zadevale druge zakonodajne predloge in so še potekale v drugih pripravljanih telesih Sveta. Takšni elementi so bili v besedilu označeni z oglatimi oklepaji in v tej fazi niso bili vključeni v pogajanja, saj je bilo treba pred oblikovanjem tozadevnega stališča Sveta najprej doseči večji napredek na horizontalni ravni, vključno s političnimi smernicami Evropskega sveta o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027.

¹ Dok. 9890/18 + ADD 1.

² Dok. 13680/18.

³ Dok. 15555/18.

⁴ Dok. 14257/1/18 REV 1.

4. V Evropskem parlamentu je Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO) 22. januarja 2019 glasoval o poročilu o predlogu Komisije, ki je bilo nato potrjeno na plenarnem zasedanju 12. februarja 2019. Evropski parlament je s tem sprejel stališče v prvi obravnavi⁵. Evropski parlament je zadevo prenesel v naslednje zakonodajno obdobje. Odbor IMCO je 8. oktobra 2019 uradno sprejel mandat za začetek medinstitucionalnih pogajanj o predlogu.
5. Trialoga sta bila 23. oktobra 2019 in 18. novembra 2019, da bi dosegli skupno razumevanje o delih predloga izven oglatih oklepajev. Predsedstvo se je udeležilo teh trialogov na podlagi delnega splošnega pristopa, ki je bil sprejet novembra 2018 kot njegov mandat.
6. Evropski parlament je 3. decembra 2019 Svet obvestil o svoji odločitvi, da začasno ustavi pogajanja na politični ravni. Pogajanja so se nadaljevala v drugi polovici leta 2020, pri čemer je bil tretji trialog 28. oktobra 2020.
7. Odbor stalnih predstavnikov je 18. novembra 2020 predsedstvu podelil revidiran mandat za pogajanja na četrtem trialogu 25. novembra 2020 in petem trialogu 8. decembra 2020.
8. Začasni dogovor o kompromisnem besedilu sta sozakonodajalca dosegla na trialogu 8. decembra 2020. Odbor stalnih predstavnikov je na seji 18. decembra 2020 potrdil to končno kompromisno besedilo z namenom sklenitve dogovora⁶.

⁵ Dok. 6212/19.

⁶ Dok. 14258/20.

9. Odbor Evropskega parlamenta za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO) je 11. januarja 2021 potrdil končno kompromisno besedilo. Predsedujoča Odboru IMCO je v pismu z dne 15. januarja 2021, poslanem predsedniku Odbora stalnih predstavnikov, navedla, da bo, če bo Svet Evropskemu parlamentu uradno poslal svoje stališče, dogovorjeno na dialogih, na plenarnem zasedanju priporočila, naj Parlament v drugi obravnavi brez sprememb sprejme stališče Sveta, potem ko ga bo pregledala pravnolingvistična služba.

II. CILJ

10. Program naj bi bil vzpostavljen za obdobje večletnega finančnega okvira (VFO) 2021–2027. Spada med sektorske predloge, ki dopolnjujejo sveženj horizontalnih predlogov o VFO za navedeno obdobje.
11. Cilj Programa je okrepiti upravljanje notranjega trga ter državljanom, potrošnikom, podjetjem in javnim organom omogočiti, da v celoti izkoristijo povezovanje in odpiranje trgov z izvrševanjem prava Unije, olajševanjem dostopa do trga, določanjem standardov in spodbujanjem zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobiti živali, ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja in zagotavljanjem visoke ravni varstva potrošnikov, da se podpre konkurenčnost podjetij, zlasti mikro, malih in srednjih podjetij, ter vzpostavi okvir za načrtovanje programov in financiranje evropske statistike.
12. Program združuje dejavnosti, ki so bile v prejšnjem VFO financirane v okviru šestih predhodnih programov (evropski statistični program, COSME, program za potrošnike, program v podporo specifičnim dejavnostim s področja računovodskega poročanja in revizije, uredba v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, uredba v podporo vključevanju potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev), pri čemer je dodanih tudi nekaj novih pobud.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

A. Splošne ugotovitve

13. Svet in Evropski parlament sta se pogajala, da bi na podlagi stališča Sveta v prvi obravnavi sklenila hiter dogovor v drugi obravnavi, ki bi ga Evropski parlament lahko odobril. Besedilo stališča Sveta v prvi obravnavi v celoti odraža kompromis, ki sta ga dosegla zakonodajalca.

B. Posebne ugotovitve

14. Zakonodajalca sta med pogajanja novembra in decembra 2020 uspela doseči kompromis o naslednjih nerešenih vprašanjih.
- **Trajanje Programa:** Svet in Evropski parlament sta se dogovorila, da bo Program vzpostavljen za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 in da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem VFO.
 - **Tehnična in upravna pomoč za izvajanje Programa:** Zakonodajalca sta se dogovorila, da skupni stroški upravne in tehnične podpore ne bodo presegli 5 % vrednosti vseh finančnih sredstev, ki so na voljo za izvajanje Programa.
 - **Imenovani upravičenci, ki zastopajo interese potrošnikov na ravni Unije:**
Dogovorjeno je bilo, da se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi z zastopanjem interesov potrošnikov na ravni Unije, in sicer za spremembo seznama subjektov, ki se jim lahko dodelijo nepovratna sredstva v okviru programa brez razpisa za zbiranje predlogov.

- **Nacionalni referenčni laboratoriji kot imenovani upravičenci in njihova akreditacija:** Dosežen je bil dogovor o možnosti, da nacionalni referenčni laboratoriji za zdravje rastlin in nacionalni referenčni laboratoriji za zdravje živali kot imenovani upravičenci prejmejo nepovratna sredstva v okviru Programa, če ukrepi teh nacionalnih laboratorijev, ki se podpirajo iz Programa, predstavljajo dodano vrednost Unije in če je v okviru Programa na voljo dovolj sredstev za podporo navedenim ukrepom. Za določitev imenovanih upravičencev in njihovo akreditacijo so predvideni primerljivi pogoji.
- **Pravila sofinanciranja na področju rastlin, živali, hrane in krme:** Svet in Evropski parlament sta se dogovorila o fiksni stopnji sofinanciranja v višini 50 %, ki se pod določenimi pogoji izjemoma poveča na 75 % in 100 %. Komisija bo lahko sprejela izvedbeni akt, s katerim bo določila nižjo stopnjo sofinanciranja, če bi bilo to potrebno zaradi razpoložljivosti proračunskih sredstev, nezadostnega izvajanja Programa ali izrednega ukrepa ali postopnega opuščanja sofinanciranja ukrepov proti boleznim živali ali škodljivim organizmom na rastlinah.
- **Delegirani akti, izvedbeni akti in odbori:** Sozakonodajalca sta se dogovorila, da se programi dela sprejmejo z izvedbenimi akti, s čimer naj bi se uveljavila pravila, ki so že določena v temeljnem aktu, in po potrebi v skladu s povezano sektorsko zakonodajo. Ukrepi iz Priloge II se izvajajo v skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki. V zvezi z delegiranimi akti je bilo dogovorjeno, da se pooblastilo za njihovo sprejemanje prenese na Komisijo za obdobje sedmih let, to pa se nato samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju.
- **Retroaktivnost:** Dogovorjeno je bilo, da uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije in se uporablja od 1. januarja 2021.

IV. **SKLEP**

15. Stališče Sveta v prvi obravnavi o Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, sektor rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko v celoti odraža kompromis, dosežen v pogajanjih med predstavniki Sveta in Evropskega parlamenta ob pomoči Komisije. Ta kompromis je potrjen s pismom, ki ga je predsednica odbora IMCO 15. januarja 2021 poslala predsedniku Odbora stalnih predstavnikov.
-